

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως για τους κανονισμούς «Οι περί Συμβασιούχων Ειδικών Αστυνομικών
(Διαδικασία Πρόσληψης και Συναφή Θέματα) Κανονισμοί του 2022»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Γιώργος Κουκουμάς

Φωτεινή Τσιρίδου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Νίκος Γεωργίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 11 και 20 Μαΐου και την 1^η και στις 8 Ιουνίου 2022. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εσωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου (ΣΑΚ), του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ) και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος ΙΣΟΤΗΤΑ.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου και τα μη μέλη της επιτροπής κ. Ζαχαρίας Κουλίας και Αλέκος Τρυφωνίδης.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 44Γ του περί Αστυνομίας Νόμου, είναι η ρύθμιση της διαδικασίας πρόσληψης των συμβασιούχων ειδικών αστυνομικών, ο καθορισμός των απαιτούμενων προσόντων για πρόσληψή τους, καθώς και των καθηκόντων που θα εκτελούν.

Σημειώνεται επίσης ότι οι υπό εξέταση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εξετάστηκαν από την επιτροπή μαζί με συναφές νομοσχέδιο, το οποίο μελετήθηκε από την επιτροπή στο πλαίσιο των ίδιων πραγματοποιηθεισών συνεδριών και το οποίο ψηφίστηκε σε νόμο που τιτλοφορείται: «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2022» από την ολομέλεια της Βουλής στις 23 Ιουνίου 2022. Ωστόσο, για λόγους που άπτονται νομικών ζητημάτων και ειδικότερα για σκοπούς θέσπισης της σχετικής εξουσιοδότησης έκδοσης των υπό αναφορά κανονισμών με βάση τις πρόνοιες του ως άνω νόμου κρίθηκε σκόπιμο όπως οι κανονισμοί τεθούν ενώπιον της ολομέλειας προς έγκριση, αφού προηγηθεί η ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, ο καθ' ύλην αρμόδιος για θέματα μετανάστευσης Υπουργός Εσωτερικών, με σχετική επιστολή προς τη γενική διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αιτήθηκε χρηματοδότηση για την επιτήρηση της Πράσινης Γραμμής, αίτημα το οποίο αντιμετωπίστηκε θετικά και η σχετική δαπάνη τροχοδρομείται να υποβληθεί στο πλαίσιο συγκεκριμένου χρηματοδοτικού προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης των προτεινόμενων κανονισμών ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι απώτερος στόχος του νομοσχεδίου είναι η ενίσχυση της Αστυνομίας Κύπρου με ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να επιτευχθεί η αποτελεσματική διαχείριση των αυξημένων μεταναστευτικών ροών.

Ειδικότερα, ο ίδιος εκπρόσωπος διευκρίνισε τα ακόλουθα:

1. Οι συμβασιούχοι ειδικοί αστυνομικοί θα τοποθετηθούν στην Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αστυνομίας Κύπρου.

2. Ο αριθμός συμβασιούχων ειδικών αστυνομικών των οποίων σκοπείται η πρόσληψη ανέρχεται στους τριακόσιους (300) και η εποπτεία αυτών θα ανατεθεί σε αστυνομικούς που κατέχουν τον βαθμό του λοχία.
3. Οι συμβασιούχοι ειδικοί αστυνομικοί θα προσλαμβάνονται για αρχική περίοδο υπηρεσίας διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών η οποία θα δύναται να ανανεωθεί άπαξ για περαιτέρω χρονική περίοδο δέκα (10) μηνών.
4. Τα καθήκοντά τους θα περιορίζονται σε θέματα μετανάστευσης, ήτοι στην επιτήρηση σημείων διέλευσης παράτυπων μεταναστών κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής, στον έλεγχο παράτυπων μεταναστών και παράνομης εργοδότησης αυτών, στη μεταφορά και συνοδεία παράτυπων μεταναστών, στην περιφρούρηση και φύλαξη κέντρων υποδοχής ή φιλοξενίας αιτητών ασύλου ή χώρων κράτησης παράτυπων μεταναστών και στις διαδικασίες απέλασης παράτυπων μεταναστών.
5. Υφίσταται υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας η οποία απορρέει από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου (στο εξής «Κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή») να επιτηρεί την Πράσινη Γραμμή.
6. Τα προσόντα πρόσληψης καθορίστηκαν στους πιο πάνω αναφερόμενους κανονισμούς κατ' αναλογία των όσων ισχύουν και εφαρμόζονται στην Εθνική Φρουρά για την πρόσληψη των Συμβασιούχων Οπλιτών (ΣΥΟΠ).

Επιπροσθέτως των πιο πάνω που εκφράστηκαν προφορικά ενώπιον της επιτροπής, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως με επιστολή του ημερομηνίας 17 Μαΐου 2022 προς την επιτροπή υπέβαλε εισήγηση για διαγραφή της πρόνοιας των κανονισμών με την οποία θεσπίζεται υποχρέωση στις γυναίκες υποψήφιες προσκόμισης ιατρικής γνωμάτευσης από γυναικολόγο ότι δεν παρουσιάζουν οποιοδήποτε πρόβλημα γυναικολογικής φύσεως.

Ο Υπουργός Εσωτερικών επισήμανε στην επιτροπή ότι επιβάλλεται η επιτήρηση

της Πράσινης Γραμμής στη βάση σχετικού σχεδιασμού κατά το πρότυπο των μέτρων που υιοθετήθηκαν από άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι οποίες αντιμετωπίζουν ανάλογα προβλήματα με την αύξηση των μεταναστευτικών ροών, παρ' όλο ότι αυτή δε συνιστά εξωτερικό σύνορο της Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, αναφέρθηκε στις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας για επιτήρηση της Πράσινης Γραμμής, οι οποίες απορρέουν από τον Κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή. Ο ίδιος σημείωσε ότι το φαινόμενο μαζικής μετανάστευσης, ιδίως διαμέσου της Πράσινης Γραμμής, αποτελεί θέμα εθνικής ασφάλειας και λαμβάνει διαστάσεις εκτάκτου ανάγκης. Παράλληλα, αναφέρθηκε στον ρόλο της Τουρκίας στην επιδείνωση του μεταναστευτικού προβλήματος στη Δημοκρατία και επιπρόσθετα παρουσίασε στατιστικά στοιχεία για τις ροές αιτητών ασύλου, την αυξητική τάση, το δημογραφικό τους προφίλ, καθώς και για τις διενεργηθείσες απελάσεις.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, επαναλαμβάνοντας την ανάγκη για άμεση λήψη μέτρων περιορισμού των μεταναστευτικών ροών στη Δημοκρατία, δήλωσε ότι προς επίτευξη του στόχου αυτού είναι επιβεβλημένη η ενίσχυση της Αστυνομίας με επιπλέον προσωπικό επιφορτισμένο με καθήκοντα επί θεμάτων μετανάστευσης. Επίσης, πληροφόρησε την επιτροπή ότι για τον σκοπό αυτό, παράλληλα με τους προτεινόμενους κανονισμούς και με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το οποίο ψηφίστηκε σε νόμο, προωθούνται επιπρόσθετα μέτρα, περιλαμβανομένης της εγκατάστασης φυσικών εμποδίων και ηλεκτρονικού συστήματος επιτήρησης υπό την ευθύνη του Υπουργείου Άμυνας κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής.

Ο Αρχηγός της Αστυνομίας αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα επιτήρησης της Πράσινης Γραμμής επισημαίνοντας τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις Αρχές της Δημοκρατίας για επιτήρηση αυτής από τον Κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή, παρ' όλο που αυτή δε συνιστά σύνορο της Δημοκρατίας. Ο ίδιος ενημέρωσε την επιτροπή ότι έχει γίνει προκαταρκτικός σχεδιασμός ως προς την αξιοποίηση των προσώπων που θα

προσληφθούν αναφορικά με την επιτήρηση της Πράσινης Γραμμής, ενώ σε σχέση με την εκπαίδευσή τους δήλωσε ότι θα υποβάλλονται σε εκπαίδευση διάρκειας έξι (6) εβδομάδων. Περαιτέρω, σημείωσε ότι κρίθηκε προτιμότερη η προώθηση της προτεινόμενης ρύθμισης, αντί να ακολουθηθεί η υφιστάμενη διαδικασία πρόσληψης μελών της Αστυνομίας, διότι η τελευταία είναι χρονοβόρα και ως εκ τούτου δε θα επιτυγχάνετο άμεσα ο επιδιωκόμενος σκοπός.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας αναφέρθηκε στις υποχρεώσεις επιτήρησης της Πράσινης Γραμμής, οι οποίες προκύπτουν από τον Κανονισμό για την Πράσινη Γραμμή. Ειδικότερα, αναφέρθηκε στους ελέγχους τους οποίους η Δημοκρατία υποχρεούται να διενεργεί στα πρόσωπα που διέρχονται από την Πράσινη Γραμμή και στην υποχρέωση διασφάλισης ότι πρόσωπα θα διέρχονται μόνο από τα καθορισμένα από τη Δημοκρατία σημεία διέλευσης.

Ο εκπρόσωπος του ΣΑΚ αναφέρθηκε στην αυξανόμενη ροή μεταναστών και στα προβλήματα που αυτή συνεπάγεται. Ωστόσο, εξέφρασε την αντίθεση του συνδέσμου στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, προκρίνοντας ότι το πρόβλημα χρήζει ολιστικής διαχείρισης και αντιμετώπισης, σημειώνοντας ότι προτεραιότητα των Αρχών πρέπει να αποτελέσει η στελέχωση της Αστυνομίας με μόνιμα μέλη, τα οποία θα υποβάλλονται στην απαραίτητη εκπαίδευση. Τέλος, όπως επισήμανε, επί του παρόντος εκκρεμεί η πλήρωση εξακοσίων (600) μόνιμων θέσεων στην Αστυνομία.

Ο εκπρόσωπος του ΚΑΣ-ΑΣΔΥΚ, τόσο ενώπιον της επιτροπής όσο και με σχετικό σημείωμα ημερομηνίας 11 Μαΐου 2022, αναγνώρισε την ανάγκη αναχαίτισης των μεταναστευτικών ροών διά της ενίσχυσης των ελέγχων στα σημεία διέλευσης, ωστόσο εξέφρασε τη διαφωνία του κλάδου με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ειδικότερα, επισήμανε τον κίνδυνο της δημιουργίας μίας νέας τάξης μελών της Αστυνομίας, με ενδεχόμενο να προκληθούν προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του σώματος, και διακύβευσης

εργασιακών δικαιωμάτων. Περαιτέρω, έθεσε σειρά ερωτημάτων αναφορικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης των ειδικών συμβασιούχων στην ιεραρχία της Αστυνομίας. Τέλος, εισηγήθηκε την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού στην αστυνομική δύναμη για επίλυση του προβλήματος.

Ο εκπρόσωπος του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος ΙΣΟΤΗΤΑ με σχετικό υπόμνημα ημερομηνίας 11 Μαΐου 2022, το οποίο κατέθεσε στην επιτροπή, εξέφρασε τη διαφωνία του κλάδου με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, αναφέροντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η πρόσληψη ειδικών συμβασιούχων αστυνομικών θα δημιουργήσει πρόβλημα στην ιεραρχική εποπτεία αυτών και εν γένει θα διακυβεύσει την εύρυθμη λειτουργία της Αστυνομίας.
2. Οι επιχειρησιακές ανάγκες οι οποίες προέκυψαν εξαιτίας της αύξησης των μεταναστευτικών ροών δύνανται να αντιμετωπιστούν με την πρόσληψη μόνιμων ειδικών αστυφυλάκων, δεδομένης της μονιμότητας του μεταναστευτικού φαινομένου.
3. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις χαρακτηρίζονται από ασάφειες και ανακρίβειες οι οποίες πλήττουν την ασφάλεια δικαίου.

Ακολούθως, ο ίδιος εκπρόσωπος, παρά τη γενική διαφωνία του με το νομοσχέδιο, με νέο υπόμνημά του ημερομηνίας 20 Μαΐου 2022, το οποίο κατατέθηκε εκ μέρους του συνδέσμου, εισηγήθηκε τροποποιήσεις στις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι περισσότερες των οποίων αφορούν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε μεταξύ άλλων να επενεχθούν τα ακόλουθα:

1. Να εξασφαλιστεί η τοποθέτηση των ειδικών συμβασιούχων αστυνομικών σε συγκεκριμένο τμήμα της Αστυνομίας, του οποίου η καθ' ύλην αρμοδιότητα θα εξαντλείται στη διαχείριση μεταναστευτικών θεμάτων.
2. Να θεσπιστεί ως απαραίτητο προσόν πρόσληψης η επιτυχία σε ψυχομετρικές

εξετάσεις και σε εξετάσεις της αγγλικής γλώσσας.

3. Να απαλειφθεί η πρόνοια για κατοχή σχετικής βεβαίωσης από γυναικολόγο για τις γυναίκες υποψήφιες ως προϋπόθεση για πρόσληψη.
4. Να μην παραχωρείται στους εν λόγω συμβασιούχους αστυνομική ταυτότητα, άδεια οπλοφορίας και αστυνομική στολή.
5. Να υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ανεξάρτητης Αρχής Διερεύνησης Ισχυρισμών και Παραπόνων κατά της Αστυνομίας.

Στο στάδιο της μελέτης των προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η απουσία ολιστικής μελέτης αναφορικά με τις ανάγκες της Αστυνομίας σε προσωπικό οι οποίες προκύπτουν από το αυξανόμενο φαινόμενο της μετανάστευσης και ο τρόπος ενσωμάτωσης των συμβασιούχων ειδικών αστυνομικών στην υφιστάμενη δομή του σώματος, ώστε να μη διασαλευτεί η εύρυθμη λειτουργία του.
2. Η εξέταση της επιλογής η πρόσληψη ειδικών αστυνομικών να γίνει δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας της Αστυνομίας, ώστε να στελεχωθεί περαιτέρω το αστυνομικό σώμα, και η εξέταση της επιλογής για σύσταση σώματος κατά το πρότυπο του εφεδρικού σώματος της Αστυνομίας.
3. Η ανάγκη υιοθέτησης αδιάβλητων και κατάλληλων διαδικασιών πρόσληψης.
4. Τα ζητήματα διαχείρισης της Πράσινης Γραμμής και ειδικότερα ζητήματα αρμοδιότητας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Άμυνας, της Εθνικής Φρουράς και της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP).
5. Η φύση και το περιεχόμενο των χαρακτηριζόμενων ως «βοηθητικών και υποστηρικτικών καθηκόντων» με τα οποία θα επιφορτίζονται οι συμβασιούχοι

ειδικοί αστυνομικοί.

6. Ο χρόνος ολοκλήρωσης των διαδικασιών πρόσληψης και εκπαίδευσης των συμβασιούχων ειδικών αστυνομικών.
7. Ο τρόπος διαχείρισης των μεταναστών, όταν διέρχονται από την Πράσινη Γραμμή.
8. Ο ενδεχόμενος συσχετισμός των προτεινόμενων ρυθμίσεων με την υποβολή αιτήματος αξιολόγησης για λήψη απόφασης του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για πλήρη ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Ζώνη του Σένγκεν.
9. Η ενδεχόμενη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συγχρηματοδότηση του κονδυλίου για την πρόσληψη των ειδικών συμβασιούχων αστυνομικών.

Για τα πιο πάνω ζητήματα, καθώς και για άλλα θέματα που προέκυψαν στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής οι κυβερνητικοί αρμόδιοι υπέβαλλαν γραπτώς τις θέσεις τους στην επιτροπή.

Περαιτέρω, στην πορεία της συζήτησης το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Πέραν των πιο πάνω, η επιτροπή αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των κανονισμών επιμέρους τροποποιήσεις και βελτιωτικές αλλαγές, με τη σύμφωνη γνώμη της εκπροσώπου της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών και εισηγούνται την έγκρισή τους.
2. Τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής του

Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

28 Ιουνίου 2022

ΣΓ/ΝΠ/ΓΧ/ΜΑΧ

Αρ. Φακ.: 23.03.059.034-2022